

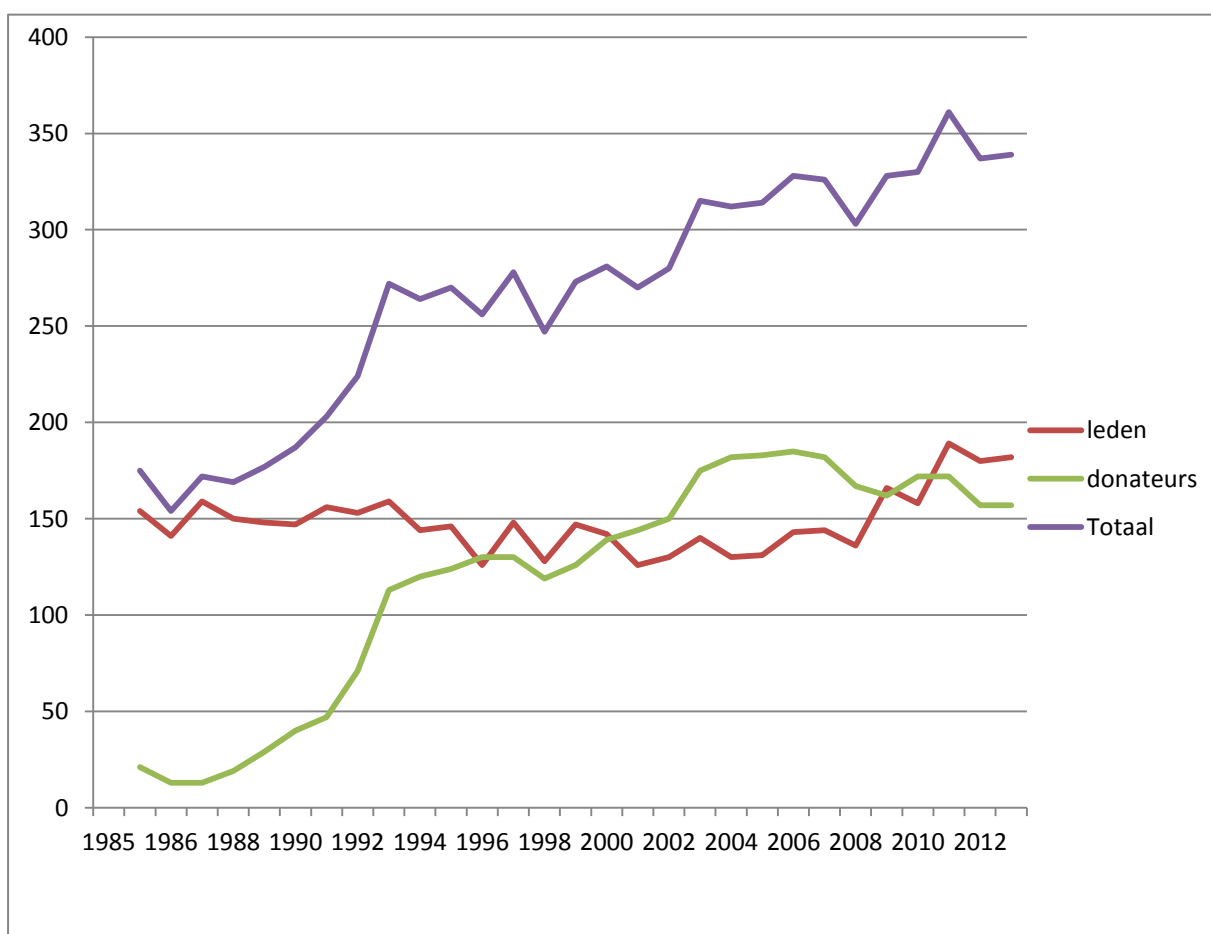
Algemeen

De IVN-afdeling Apeldoorn wil bijdragen aan een duurzame samenleving door uitvoering van educatieve activiteiten op het gebied van natuur en milieu in onze omgeving. Binnen dit kader zijn we in 2012 actief geweest met het houden van publieksexcursies (wandelingen, fietstochten, jeugdactiviteiten), publiekscursussen (groencursus, bomencursus, bekencursus), activiteiten voor ouderen in zorginstellingen, thema-avonden en deskundigheidsbevordering voor gidsen, samenwerking en overleg met derden. Van de veelheid van de activiteiten wordt hieronder per werkgroep een beknopt overzicht gegeven.

Per 1 januari telt de afdeling 182 (1-1-2012: 180) leden en 157 (1-1-2012: 157) donateurs, een zeer beperkte stijging t.o.v. 31-12-2011.

Aan onze diverse publieksactiviteiten is deelgenomen door circa 1000 personen.

In juni stapten we over naar de nieuwe IVN website. De website werd door circa 13000 bezoekers bekeken. Zij bezochten gemiddeld 4 pagina's per bezoek. Vooral het downloaden van ommetjes was populair. Sinds de start hiervan eind 2010, zijn deze pagina's al ruim 22000 maal bezocht. We kunnen helaas niet meten of de ommetjes ook allemaal zijn gelopen.

Bestuur

Het meerjarenplan 2011-2015 werd al in 2011 aangenomen en vormde de basis voor het beleid, ook in 2012.

Belangrijk item voor het bestuur in 2012 was de opvolging van bestuursleden. We namen afscheid van Jan van Vulpen die zes jaar als secretaris werkzaam was. Hij blijft gelukkig actief. Jan kreeg bij zijn afscheid de IVN speld uitgereikt. Met name de functie van penningmeester en secretaris kwamen onverwacht vacant. Nadat aanvankelijk een nieuwe penningmeester en secretaris waren gevonden, moesten deze helaas door omstandigheden toch afhaken. gelukkig vonden we in Daan Eerland een nieuwe penningmeester. Doordat de ledenadministratie als aparte functie in 2012 kon worden opgepakt door Jan van Vulpen, werd de secretaris functie verder verlicht. Momenteel hebben we nog geen invulling van deze vacature gevonden en wordt deze functie tijdelijk door de voorzitter waargenomen.

De oproep voor nieuwe bestuursleden was zodanig succesvol dat ook Ria Brouwer, Ton van Lambalgen en Desirée Neijmeijer zich aanmeldden en zich nu oriënteren op een bestuursfunctie. Zij volgen dan Gerard Koops en Annelies van Hattem op in het voorjaar van 2013.

In de ledenvergadering is besloten om de werkgroepcoördinatoren ook op te nemen in het afdelingsbestuur. Hierdoor is er meer binding tussen de werkgroepen en bestuur en zijn de lijnen korter. Voor de publieksexcursies, publiekscursussen en PR is dit inmiddels gerealiseerd.

IVN Apeldoorn voerde regelmatig overleg over gezamenlijke activiteiten en andere onderwerpen waar raakvlakken zijn met KNNV Apeldoorn, het Natuurhuis, de gemeente Apeldoorn - afdeling Openbare ruimte en het Erfgoedplatform. Helaas moest Het Natuurhuis per eind 2012 haar activiteiten staken. Hierdoor kwam ook onze huisvesting in gevaar. Gedurende 2012 is veel overleg gevoerd met o.a. de directie van de Prinses Julianaschool in Lieren en - later in het jaar - met de Vrije School in Orden. Na bespreking in de ledenvergadering is besloten dat IVN Apeldoorn haar nieuwe huisvesting krijgt in de Vrije School De Vijfster. Vanaf 1 januari 2013 kunnen we daar gebruik van maken.

Met KNNV Apeldoorn is twee maal overleg gevoerd. O.a. over meer samenwerking. Deze moet de komende jaren meer gestalte krijgen. We doen al enkele cursussen samen. Mogelijkheden zijn er ook bij de PR, promotiekraam en lezingen.

Het bestuur heeft deelgenomen aan vier bijeenkomsten van de IVN regio Veluwe. IVN Apeldoorn voerde in 2012 het voorzitterschap en nam daarbij het voortouw in de regio Veluwe. Het Bestuur is betrokken geweest bij de poging tot realisatie van informatie panelen bij Radio Kootwijk. Het 'natuurdeel' werd echter door Staatsbosbeheer geregeld, waarna voor IVN geen rol meer was weggelegd.

ARBO

Op ARBO-gebied zijn er geen vermeldenswaardige zaken geweest. Er zijn de ARBO-coördinator geen incidenten ter ore gekomen die relevant zijn. Er is een "nascholing" EHBO gegeven; voor herhaling vatbaar maar met andere docent. Er is voor de nieuwe gidsen een set calamiteiten kaarten gemaakt.

Werkgroep publieksexcursies

De overkoepelende werkgroep organisatoren publieksexcursies omvat de teams wandelen, fietsen en jeugd en bestaat uit 23 gidsen/organisatoren. De werkgroep is in 2012 tweemaal bijeen geweest om het halfjaarprogramma in te kleuren. Coördinator van de werkgroep publieksexcursies is bestuurslid Alex Eeninkwinkel.

In 2012 is ook de werkgroep Jeugd een vast onderdeel van de werkgroep publieksexcursie geworden. De halfjaarlijkse planningsbijeenkomsten met de organisatoren van de onderliggende disciplines (jeugd, fietsen en wandelen) om een evenwichtig (qua onderwerpen/ locaties en data) excursieprogramma samen te stellen, verlopen daardoor effectief en efficiënt.

In de loop van 2012 is een uniform excursie verslagformulier voor alle publieksexcursies geïntroduceerd. Door deze introductie is hierdoor op onderdelen, zoals: aantal deelnemers, publiciteit, weer, opbrengst een steeds gedetailleerder beeld te geven. Onze ambitie is om de publieksexcursies afwisselender en aantrekkelijker te maken voor publiek. Tijdens de midwinteractiviteiten in januari is hiermee gestart. Deelnemers maakten een wandeling bij Hoog Soeren met opdrachten gericht op natuurbeleving. In 2012 is regelmatig aandacht besteed via nascholingsactiviteiten aan extra gidsvaardigheden. Begin 2013 wordt een training gehouden voor organisatoren vooral gericht op de voorbereiding teneinde de excursies nog aantrekkelijker te maken.

Wandelen

De werkgroep wandelen bestaat uit 14 organisatoren en een groep gidsen. De werkgroep heeft in 2012 voort kunnen borduren op het in de 2^e helft 2011 gelegde fundament. De werkwijze zoals hierboven beschreven onder publieksexcursies bevalt goed. In 2012 is ook een start gemaakt om de gemeenten Voorst en Epe meer in het excursieprogramma wandelen te betrekken. Verheugend is dat in de 2^e helft 2012 de werkgroep Berg & Bos nieuw leven is ingeblazen.

Er werden 10 zondagswandelingen (inclusief Pinksterwandeling), 4 zomeravondwandelingen en Berg & Bos excursies gehouden. Totaal werden 778 deelnemers geteld. Er zijn 4 excursies op aanvraag gehouden: een vleermuizenactiviteit voor kinderen in Berg & Bos, excursie Beekbergerwoud voor bewoners Chopinlaan, activiteit t.b.v. Nivon Rotterdam (lezing + excursie Koppelsprengen) en een activiteit t.b.v. IVN-Twiske (excursie Koppelsprengen en Salamandergat). Op verzoek van Stichting Kleef zijn 4 wandelingen ontworpen op basis van bestaande ommetjes. Helaas was er geen enkel animo bij de gasten van Kleef ondanks het enthousiasme bij de directie van Kleef en bij een aantal IVN gidsen.

Voor de wandelingen werd samengewerkt met Staatsbosbeheer, Gelders Landschap, Natuurmonumenten en Stichting Kleef!

Fietsen

Het jaar 2012 is voor de, 5 leden tellende, fietswerkgroep een enigszins teleurstellend jaar geweest. Zeker wat het aantal deelnemers betreft. Deels het weer speelt mee, deels de concurrentie van de Monumenten-dagen in september. Gezien het beperkte aantal deelnemers op die dag, is het raadzaam om de septembertocht een week eerder of later te houden. Maar het enthousiasme van de deelnemers is erg groot. Dus heeft de werkgroep besloten om gewoon door te gaan.

Er werden 4 tochten gehouden die totaal 56 deelnemers trokken

Bij de laatste tocht hebben drie pas afgestudeerde gidsen meegewerkt. Aan het einde van iedere tocht werd voor frisdrank gezorgd voor de deelnemers en gidsen.

Zonder de gewaardeerde hulp van de meewerkende gidsen, hadden de tochten niet kunnen plaatsvinden.

Jeugd

De 7 leden tellende werkgroep heeft dit jaar vaak een beroep mogen doen op collega gidsen ter ondersteuning bij de "jeugd" activiteiten en het verzorgen van het programma voor de ouders/opa's en oma's.

De doelstelling van de werkgroep Jeugd: "Het 4 tot 6 maal per jaar organiseren van activiteiten voor kinderen in de leeftijdsgroep van 6 tot 12 jaar, met als doel het beleven en ervaren van natuur om je heen" is ook dit afgelopen jaar gerealiseerd.

Aandacht in de media was er dit jaar bij de activiteit "Wegwijs in de natuur". Aanleiding was de voorgenomen bezuiniging door de provincie Gelderland op "Natuur educatie". Omroep Gelderland bestede in zijn dagelijks journaal aandacht aan het item "Nut en noodzaak van natuur educatie" door te filmen bij onze activiteit.

Kinderen van het eerste uur hebben de leeftijd van 12 jaar bereikt en mede dankzij de goede PR is er gestage aanwas van nieuwe kinderen. Opvallend is dat er steeds meer kinderen deelnemen die buiten de regio Apeldoorn wonen. (Zutphen, Zwolle, Wageningen)

Er werden 6 activiteiten georganiseerd op diverse lokaties. Totaal werden 107 kinderen en 82 volwassenen! bereikt. Dat is gemiddeld 31 belangstellenden per activiteit. N.B. Bij de helft van de jeugd activiteiten is er separaat een wandeling voor volwassenen georganiseerd, bij de andere helft gingen de ouders samen met hun kinderen op pad.

werkgroep Publiekscursussen

De werkgroep is samengesteld uit een coördinator (Jan van Vulpen) en een vijftal cursusteams:

- Bomencursus, met 4 organisatoren/docenten;
- Groencursus, met 2 organisatoren/docenten;
- Landschapscursus, met 3 organisatoren/docenten;
- Sprengencursus, met 6 organisatoren/docenten;
- Vlindercursus, met 4 organisatoren/docenten.

De coördinator is voorts contactpersoon naar de cursusteams van Libellencursus, Plantencursus en de in ontwikkeling zijnde Vogelcursus, die alle onder uitvoeringsleiding van KNNV Apeldoorn staan.

De werkgroep is ingesteld door het bestuur en actief vanaf 1 september. Voordien waren voorbereiding en uitvoering van de cursussen taak van een zelfstandige werkgroep, ondergebracht bij andere werkgroepen of van een project(team) onder IVN-eXtra.

Bundeling van alle publiekscursussen in één werkgroep heeft inmiddels al geleid tot meer eenheid bij gemeenschappelijke of soortgelijke taakstellingen als jaarplan en begroting, prijsstelling, vaststelling cursusschema en promotie, financiële afhandeling en korte lijnen met het bestuur.

Bomencursus

Dit jaar vond de derde achtereenvolgende Bomencursus plaats, dit keer in dok Zuid. Een cursusaccommodatie die goed beviel. De evaluatie liet zien dat de cursisten zeer tevreden waren over inhoud en werkwijze van het cursusteam. Dat gold ook voor het cursusteam zelf. Op de cursus kwamen overwegend niet-leden af.

Bij de Bomencursus waren twee deskundigen van de gemeente Apeldoorn actief als docent.

De tweede excursie van de Bomencursus vond plaats in samenwerking met de groenbeheerder van Berg en Bos.

Op zaterdagochtend 28 april verzorgden de docenten van de Bomencursus een wandeling door Het Paleispark, inclusief het Achterpark voor alle cursisten van de afgelopen twee jaar. Er kwamen 14 personen, die het zeer op prijs stelden de kennis op te frissen en uit te breiden.

Groencursus

We constateren de afgelopen jaren een teruggang aan belangstelling. Dat neemt niet weg dat de deelnemers onverminderd enthousiast zijn over de stof die ze krijgen aangeboden. Ze spreken hun waardering uit over de kennis en enthousiasme die ze ervaren. De formule theorie en praktijk is een gouden greep en houden we erin! Reden genoeg om door te gaan. De werkgroep heeft weer kans gezien, het afgelopen jaar, om voldoende sprekers en excursieleiders te motiveren voor de groencursus. Bauke Terpstra (insecten) heeft door drukte laten weten geen bijdrage meer te leveren aan de groencursus. Daarvoor moet een opvolger gevonden worden. Het komt voor dat cursisten niet altijd een avond of excursie kunnen bijwonen. Dat is geen probleem. Van ons krijgen ze de ruimte om bij de nieuwe voor- of najaarscursus dat gemis in te halen. Ze moeten dan wel zelf vooraf informeren wanneer de avond of excursie zal plaatsvinden. De werkgroep houdt dat niet bij. Ook in 2012 hebben de deelnemers een CD meegekregen met de tekst van de onderwerpen. Een tekst in IVN stijl met eigentijdse logo.

Bij de Groencursus en de Landschapscursus waren één respectievelijk twee deskundige IVN-leden als docent betrokken.

Bij de Groencursus is een lid van het Waterschapsbestuur een vaste waarde.

Landschapscursus

Dit jaar vond voor de tweede keer de landschapscursus plaats in het Natuurhuis.

De cursisten waren enthousiast over de theorieavonden en de excursiedag.

Sprengencursus

Dit jaar vond voor het eerst de Sprengencursus plaats met het maximum aantal deelnemers van 20 personen, waardoor sommige belangstellenden op de wachtlijst moesten geplaatst.

Uit de evaluatie blijkt dat de cursisten tevreden zijn over de cursusopzet en de omvang van de cursus. Er zijn ook verbeterpunten aangedragen, zowel inhoudelijk, als op de uitvoering van excursies. De cursisten waren vooral leden/donateurs van IVN en KNNV.

Bij de Sprengencursus werd de inbreng van een ruimtelijk ontwerper van de gemeente en de molenaar van de Ruitersmolen zeer op prijs gesteld.

Andere cursussen

De Libellencursus en de Plantencursus, die in samenwerking met KNNV Apeldoorn worden georganiseerd, haalden op de peildatum het minimum aantal aanmeldingen niet en zijn derhalve geschrapt.

Heemtuin Maten

De werkgroep telt 2 leden. Het IVN verricht in deze heemtuin landschapsonderhoud ten behoeve van gemeente Apeldoorn. Ook worden regelmatig publieksactiviteiten gehouden, zoals de twee orchideeënwandelingen in juni. Deze excursies trokken naar schatting 20 deelnemers. Samengewerkt is met gemeente Apeldoorn.

IVN-eXtra

De werkgroep momenteel kent één coördinerend lid. Per project wordt bekeken wie van de leden meedoen. In het algemeen is de respons goed en veel projecten kunnen dan ook doorgaan.

Projecten in 2012

Opstekers: Deze zijn bedoeld als deskundigheidsbevordering voor IVN gidsen. De opstekers trokken wat minder deelnemers dan verwacht. In 2013 wordt bekeken hoe de noodzakelijke deskundigheidsbevordering voor gidsen en leden beter uit de verf kan komen.

In 2012 werd een midwinterwandeling gehouden met suggesties voor het organiseren en begeleiden van publieksexcursies.

Ommetjes: De Ommetjes, te downloaden korte wandelingen met natuur- en cultuurinformatie, nemen gestaag in aantal toe en worden veelvuldig 'opgehaald'. In voorbereiding zijn ook ommetjes in de aan ons werkgebied toegevoegde gemeenten Epe en Voorst. Omdat hier nauwelijks meer sprake is van een project, is het 'ommetjesteam' toegevoegd bij de werkgroep PR.

De ommetjes werden ook ingebracht bij het landelijk project 'Groen dichterbij'.

De jaarlijkse boomfeestdag werd gehouden in Park Berg en Bos. IVN Apeldoorn leverde een bijdrage door een boom te sponsoren en door opdrachten voor de basisschool leerlingen te begeleiden.

Monumentendagen: IVN Apeldoorn zorgde voor activiteiten bij Parc Spelderholt (ommetje), Kasteel Ter Horst (informatiepaaltjes route) en een fietstocht door het landschap.

Boomfeestdag: IVN Apeldoorn participeerde ook dit jaar weer in de viering van Boomfeestdag. Dit jaar gewijd aan het project Cool Nature in Park Berg en Bos. Doel van dit project is om kinderen spelenderwijs in aanraking te brengen met natuur.

Open Monumentendag: Een belangrijk project is de mede organisatie van de Open Monumentendagen. Dit jaar was IVN betrokken bij Het Spelderholt (ommetje), en Kasteel Ter Horst. Hier werd zowel een route langs informatieborden als een wandeling met gids aangeboden. Ongeveer 200 mensen maakten van deze gelegenheid gebruik om meer kennis te maken met de tuinen rond het Kasteel.

IVN werkt hier samen met andere cultuurhistorische organisaties in het Erfgoedplatform Apeldoorn.

ANWB app: In samenwerking met de gemeente Apeldoorn en de ANWB zijn 2 apps ontwikkeld. Hiervoor werden de gegevens van ommetjes gebruikt.

Zangzaad: Ons eigen koor Zangzaad komt elke twee weken bij elkaar. Zangzaad heeft in 2012 een optreden gegeven bij de nieuwjaarsreceptie van het Humanistisch Verbond.

Lezing Bart de Haas. Op initiatief van een IVN lid is een lezing georganiseerd door Bart de Haas over zijn overlevingstocht in Canada. Er kwamen circa 100 deelnemers naar de lezing in Het Bolwerk.

Apenheul donateursdagen. Hierbij is medewerking verleend door 2 IVN'ers met kennis op het gebied van vleermuizen.

Bellevue boekje Uddel: In samenwerking met de Gemeente en de dorpsraad Uddel is een fiets/wandel route uitgegeven in de Bellevue serie.

Beurs Groene passie: Voor deze tuinbeurs werd het verzoek gedaan of wij mee wilden werken aan lezingen en een informatiestand. Wij hebben daartoe medewerking gevraagd bij IVN Nederland en bij de Veluwe IVN afdelingen. Die hadden echter geen interesse. De klus was voor alleen IVN Apeldoorn te groot en is dus afgezegd.

Boswachtersdag SBB: Op het laatste moment werden we benaderd voor deelname aan de Staatsbosbeheer boswachtersdag bij Het Leesten. Mede vanwege de korte termijn kregen we dit niet rond.

Korte sprengencursus: In samenwerking met de Gemeente Apeldoorn is een korte cursus over de Grift gegeven voor bewoners van de beurtvaartstraat. De informatie van de in voorbereiding zijnde cursus over beken en sprengen kon hiervoor worden gebruikt.

IVN redt beekprikken.

Samen met het Waterschap, de dorpsraad Ugchelen en vele andere organisaties, zijn hebben IVN'ers beekprikken gered uit een schoongemaakte Ugchelse beek. Deze moest worden uitgebaggerd. In de bagger zaten echter vele tientallen beekprikken. Deze zijn nu gered en kunnen groeien naar volwassenheid.

De Stentor besteedde aandacht aan deze reddingsactie.

NIVON pad. Voor NIVON werden 2 aan/aflooproutes gemaakt die zouden worden gebruikt bij het Hertog van Gelrepad. Uiteindelijk besloot de LAW werkgroep om deze routes in de door ons aangeleverde vorm niet op te nemen, mede vanwege plaatsgebrek in het boekje.

Floriade: 4 leden assisteerden bij de uitvoering bij het IVN paviljoen op de Floriade in Venlo.

Samengewerkt is o.a. met IVN-consulentschap, Gemeente Apeldoorn afdeling Cultuur (Bellevue uitgave Beekbergen) van gemeente Apeldoorn, Erfgoedplatform (Open monumentendagen), Natuurhuis (boomfeestdag), ANWB

Natuurgidsencursus

De werkgroep die de natuurgidsencursus organiseert bestaat uit 4 leden/docenten. Voor de lessen en de begeleiding van cursisten wordt expertise benut van een flink aantal leden die als standby'er meewerkten. Op basis van de ervaringen en nieuwe inzichten zijn vernieuwingen aangebracht met nog meer nadruk op het leren meewerken aan (publieks)activiteiten van het IVN. Centraal staat daarbij het 'leren gidsen', waaraan vier lessen worden besteed.

In 2012 werd de cursus afgerond en kregen 18 nieuwe gidsen hun diploma. Helaas stopten alle werkgroepleden, waardoor een geheel nieuw cursusteam moet worden opgebouwd.

In het najaar werd een terugkomdag gehouden met o.a. een excursie door Park Berg en Bos onder leiding van een gids van het Apeldoorns Gidsen Collectief..

Natuur in de zorg

De werkgroep Natuur heeft 8 leden. Het aantal activiteiten dat met de huidige bemensing op 24 is gesteld werd door de bestaande contacten (gemakkelijk) gehaald. In 2012 zijn 29 activiteiten verzorgd. De uitbreiding van de werkgroep met zelfstandig werkende gidsen bleef uit. De natuurgidsencursus leverde 3 enthousiaste nieuwe gidsen op die een bruikbaar product over zintuiglijke waarneming produceerden.

Bij Randerode is de opzet van de cursisten van de natuurgidsencursus - thema zintuiglijke waarnemingen - getest. Twee activiteiten op Randerode zijn uitgevoerd samen met leerlingen van resp. de Touwladder en de Bouwhof. De laatste (27 september) is uitgevoerd in het kader van de Week tegen de Eenzaamheid. Daartoe behoorde ook de activiteit Natuurkokkerellen die op 29 september op Het Woldhuis is gehouden. Vrijwilligers, matschappelijke stagiaires en leden van de werkgroep bereidden met 19 ouderen uit De Veenkamp en Randerode eten en kookten/bakten dit boven houtkachels.

Talma Borgh stond in 2012 voor het eerst op de agenda.

Het aantal power points is met het thema Berg en Bos verder uitgebreid en er zijn ideeën om het aantal nog uit te breiden (thema zomer, Apeldoorn en haar natuur- en cultuur-historische aspecten).

De rolstoel routes Casa Bonita zijn in 2012 aangepast o.a. met het nieuwe IVN-logo en info over IVN. Er zijn nu 7 routes beschreven. De 4 grote routes zijn ca. 5 km en worden als route ook voor de rolstoel-4-daagse gebruikt. Casa Bonita heeft de beschreven routes in woord waarmee naar behoefte zelfstandig worden geprint in routeboekjes. Die zijn in principe bij de balie van Casa Bonita te verkrijgen.

De uitbreiding van natuur-materialen is in 2012 voortgezet. Een oproep in de media leverde weer een paar opgezette dieren, (oude) voorwerpen en wat geweien op. Daar wordt in 2013 verder op ingezet. De AV-inventaris is nog steeds volledig en wordt optimaal ingezet. Eind 2012 is een aanschaf gedaan op het gebied van grote loepen en gelamineerde zoekkaarten.

VENEL (Landschapsonderhoud)

De feitelijke werkgroep Venel bestaat uit Gerrit de Jong en Gerrian Tacoma als coördinatoren en Hessel Tacoma, als chauffeur voor het gereedschap. Er is een groep van ruim 20 mensen die regelmatig aanwezig zijn op de werkdagen. In 2012 was er weer een aardige variatie in klussen. De sfeer tijdens de werkdagen is altijd prima, ook als het een keer wat minder aangenaam weer is. Er hoefde dit jaar geen enkele werkdag afgelast te worden in verband met de weersomstandigheden, al leek het op 4 februari in verband met de kou wat twijfelachtig. De zes personen die wel een temperatuur van -17°C durfden te trotseren, constateerden dat het, mede dankzij de aanwezigheid van een verwarmd tuinhuis voor in de pauze, toch prima te doen was.

Tijdens de werkdagen wordt er veel werk verzet, maar er is ook tijd om aandacht te besteden aan de planten en dieren in de omgeving. De leukste waarneming was die van de zeldzame sikkelsprinkhaan bij de Wapenberg op 22 september.

Er zijn in totaal 12 publieksactiviteiten gehouden met 196 deelnemers. Ook was er een avond voor het gereedschapsonderhoud waar 9 deelnemers aan mee deden

Samengewerkt is bij verschillende gelegenheden met Staatsbosbeheer, Stichting Landschapsbeheer Gelderland, personeelsvereniging Kiwa, scouting Willem III, Helicon opleidingen, Accres Apeldoorn B.V.

Vlinders

De werkgroep heeft 5 leden. Buiten onze vlindermonitoringen en twee bezoeken aan de Leemputten bij Staverden hebben er dit jaar geen werkgroepexcursies plaatsgevonden. Wel hebben we met partner een bezoek gebracht aan de Harmanahof in Loenen.

In januari en februari is tijdens 6 ochtenden op 6 lokaties (Ugchelen, Zuiderpark, Heemtuin de Maten, Mheenpark, Anklaarseweg/Jagerhuizen, en Anklaarseweg) eitjes van de sleedoornpage geteld.

Op het schol is van april t, september monitoring van vlinders uitgevoerd.

Waarnemingen worden altijd gerapporteerd aan de vlinderstichting en aan 'Tel Mee'. Er waren dit jaar aanmerkelijk minder waarnemingen dan in 2011.

De libellencursus die voor dit jaar gepland stond is vanwege gebrek aan voldoende deelname niet doorgegaan.

Ook werd de landelijke vlinderdag in Wageningen door 5 personen bezocht.

1 lid van de werkgroep heeft deelgenomen aan een nachtvlinderproject 'licht op natuur' in het Deelerwoud. Enkele leden van de werkgroep bezochten de landelijke vlinderdag van de Vlinderstichting.

Werkgroep PR

De werkgroep telt een aantal vaste leden en verzorgt of faciliteert de interne en de externe communicatie van de afdeling. Onder de vlag van werkgroep PR werken de redacties van het afdelingsblad, de digitale nieuwsbrief en de website. Voorts verzorgt de werkgroep de persberichten en de (digitale) activiteitenfolders. Sinds 2012 werkt ook het promotieteam onder de vlag van werkgroep PR. Ook Publicaties (waaronder projectgroep Ommetjes) valt sinds eind 2012 onder de vlag van werkgroep PR.

In 2012 kwam er een nieuwe website van landelijk IVN met nieuwe huisstijl en logo. De nieuwe afdelingswebsite is in april/mei opnieuw ingeregeld. Een extra bijeenkomst met een power point presentatie voor afdelingen werd daarbij als proef gebruikt.

Vormgeving en in huisstijl brengen van onder meer routebeschrijvingen en cursusmateriaal is gedeeltelijk in uitvoering gebracht (power point presentatie voor lezingen en cursussen en Ommetjes ten behoeve van het eindproject van de natuurgidsencursus).

Ook is de werkgroep betrokken bij manifestaties als de Open Monumentendagen. Samengewerkt is met het Erfgoedplatform en de gemeente Apeldoorn (groen en cultuurhistorie).

In 2012 is er geen aparte bijeenkomst geweest van de werkgroep PR. Het bestuur heeft in een meerjarenplan gebaseerd op bijeenkomsten met werkgroep PR in 2011 vastgelegd wat zij van PR en communicatie (waaronder social media en de kansen en (on)mogelijkheden voor IVN Apeldoorn) verwachten. Ook is binnen het bestuur en de bijeenkomsten van de coördinatoren gekeken hoe de lijnen tussen bestuur en werkgroepen te bekorten. Besloten is de coördinator PR en cursussen als lid in het bestuur mee te laten draaien.

Samenstelling van de werkgroep ten behoeve van activiteiten:

Redactie Groenvoer
Redactie persberichten
Redactie website
Redactie maandelijks digitale nieuwsbrief
Projectgroep Ommetjes
Coördinatie werkgroep

Interne communicatie

- Ten behoeve van de **interne communicatie** verzorgt de werkgroep PR het afdelingsblad **Groenvoer**. In 2012 zijn vier nummers van Groenvoer uitgebracht. De redactie vraagt leden in het thema een inhoudelijke bijdrage te leveren. Groenvoer is in 2012 verstuurd naar de leden, donateurs en – waar mogelijk digitaal – naar andere groene organisaties.

Publieksactiviteiten

juli - december 2012

beleef de natuur!
IVN Apeldoorn

Vanaf het herfstnummer zijn de edities full colour uitgevoerd. Ook is het nieuwe logo ingevoerd en is er een nieuw format voor het voorblad ontwikkeld dat per 2013 het lentenummer wordt ingevoerd.

- Onder auspiciën van werkgroep PR zijn 12 **digitale nieuwsbrieven** verzorgd. Doel van de nieuwsbrief is de leden sneller op de hoogte te brengen van allerlei activiteiten en vragen die spelen en die niet (meer) in Groenvoer geplaatst kunnen worden. Voordeel is ook dat er minder losse berichten via nieuws@ivn-apeldoorn.nl verzonden worden. In 2012 werden de oproepen en inleidingen gebaseerd op de natuurstukjes die Thijsse in het begin van de 20ste eeuw schreef.

- Om de communicatie via mail tussen leden onderling te bevorderen zijn de volgende mailadres-groepen beschikbaar: (en worden onderhouden door de webmaster) leden@ivn-apeldoorn.nl, bestuur@ivn-apeldoorn.nl, coördinatoren@ivn-apeldoorn.nl en nieuwsbrief@ivn-apeldoorn.nl.

Verder is er voor elke werkgroep een algemeen mailadres aangemaakt (bv wg-pr@ivn-apeldoorn.nl). Mail wordt in het algemeen doorgestuurd naar de werkgroepcoördinator.

Externe communicatie

De werkgroep PR verzorgt voor IVN Apeldoorn de publiciteit rondom de **publieksactiviteiten**.

- Twee **folders** brengen jaarlijks geïnteresseerd publiek op de hoogte van de activiteiten.

De **voorjaarsfolder en najaarsfolder**. In 2012 is de folder alleen als download (zwart-wit) op de website geplaatst. Als kleurenfolder is de folder wel voor de promotiekrum beschikbaar. Voordeel van plaatsing op de website is wel het tijdig kunnen aanpassen van wijzigingen: vervallen van een activiteit of een extra activiteit. In de coördinatorenvergadering van 2012 is afgesproken in 2013 de folder - indien mogelijk - ook weer op papier beschikbaar te stellen.

- Het promotieteam wil graag een algemene folder maken om op bijeenkomsten en markten uit te kunnen delen aan mogelijk geïnteresseerden. Het concept heeft gecirculeerd en er is behoefte aan een A6 of boekenlegger formaat. Gezien de bekendmaking van de nieuwe huisstijl is in 2012 een voorlopige folder ontworpen. Gezien het besluit over de voorjaars- en najaarsfolder (met ook veel informatie over algemeen IVN) beraden we ons in 2013 of er wel een algemene folder nodig is.

- Lokale, regionale en landelijke media ontvangen voor de publieksactiviteiten regelmatig **persberichten** en nemen deze informatie vaak over, al of niet met aangeleverde foto.

- Ook op de website www.ivn-apeldoorn.nl, de website www.ivn.nl, en www.natuurlijkapeldoorn.nl vindt het publiek meer informatie over de georganiseerde activiteiten.

De website is in 2012 vernieuwd: een nieuwe huisstijl, een nieuw cms. De leden van de redactie hebben de nieuwe website in april/mei ingeregeld die in juni 2012 online is gegaan.

- In 2012 zijn van veel IVN activiteiten **fotoreportages** op de website geplaatst door een aantal spontane fotografen. Het **promotieteam** was present bij 13 activiteiten, waaronder de cursusmarkt in CODA bibliotheek, enkele lezingen en cursussen, en 2 activiteiten tijdens de Monumentendagen.

IVN Apeldoorn in de media

Van leden die worden benaderd door de pers – zeker als dit resulteert in een artikel of radio/tv opname – wordt verwacht ook werkgroep PR / het bestuur in te lichten. Op de website kan dan een persberichtje worden geplaatst met een link / kopie naar / van het artikel. In de praktijk blijkt dit helaas niet vaak zo te werken.

- persberichten / aankondigingen van activiteiten in De Stentor, Weekend Totaal, Apeldoorns Stadsblad, Stedendriehoek, De Bron, Vaassens Nieuwsblad, Trouw, Gelders Dagblad, Lokaal Journaal, Stadsomroep Kabelkrant, Voorster Nieuws, Radio Gelderland en Klaverblad

- persberichten / aankondigingen van activiteiten op websites: www.ivn-apeldoorn.nl, de website www.ivn.nl, en www.natuurlijkapeldoorn.nl.